

Societat

Noves dades clíniques

Joves atesos a les urgències per abús de paracetamol, una "epidèmia silenciosa"

● El Clínic va atendre l'any passat 2.384 casos per excés de drogues i medicaments

● Preocupació: una de cada deu intoxicacions per cocaïna és provocada pel crac

● Alerta per l'augment del consum de llaminadures de cànnabis; sobretot, per turistes

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

L'àrea d'urgències de l'hospital Clínic de Barcelona va atendre l'any passat 2.384 casos per intoxicacions agudes, cosa que representa un increment del 14% respecte a les xifres de fa cinc anys. Els especialistes del centre alerten sobre l'augment de l'ús de noves substàncies psicoactives, com ara la cocaïna rosa, el crac o les llaminadures de cànnabis, i sobre els nous consums de risc. Amoenen les intoxicacions per analgèsics com el paracetamol en persones molt joves amb finalitats autolesives: "Una pandèmia silenciosa", va descriure Emilio Salgado, cap de toxicologia clínica de l'àrea de les urgències del Clínic.

L'informe indica que el 63% dels casos corresponen a drogues d'abús, i el 25%, als medicaments. Els primers solen estar associats amb un consum recreatiu, mentre que l'abús de farmacs respon a motivacions d'autolesió, segons Salgado.

La principal intoxicació per drogues és ocasionada per l'alcohol. Al darrere hi ha la cocaïna, les amfetamines, el cànnabis, el clonazepam, el tusi (cocaïna rosa) i la ketamina. El comportament és semblant al d'anys previs, però hi ha excepcions que encenen el llum d'alerta. Els casos de tusi han passat en un any de representar

El doctor Emilio Salgado a la presentació de l'informe del Clínic ahir a Barcelona

morràgia pulmonar associada amb el consum de crac; és una cosa que no esperàvem veure a Barcelona", explica el toxicòleg. Així, s'observa un canvi de patró significatiu en el consum de la cocaïna. El que és habitual és prendre'n en forma de pols (esnifada), però cristal·litzada (crac, que es fuma) "pot provocar conseqüències molt rellevants des del punt de vista epidemiològic i per a la sa-

lut", ja que la substància passa molt més ràpidament al torrent circulatori. Es tracta d'un consum crònic, associat amb un nivell socioeconòmic molt baix, un perfil semblant al dels anys vuitanta al Bronx (Nova York), segons Salgado: "Crida l'atenció".

Una altra de les noves tendències detectades pel Clínic i per altres hospitals de Barcelona és el consum de cannabinoides sintè-

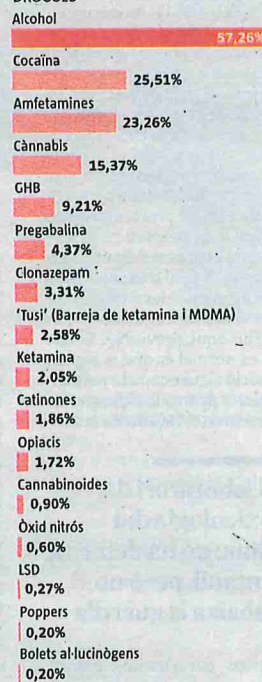
tics, principalment en forma de llaminadures de cànnabis (i en una proporció més baixa, de caramels, xocolatines, galetes o suc) subministrades a les nombroses botigues CBD de la ciutat. L'any passat es van comptabilitzar 24 atencions urgents a l'hospital de l'Eixample per aquestes llaminadures, el doble que fa dos anys.

Continua a la pàgina següent

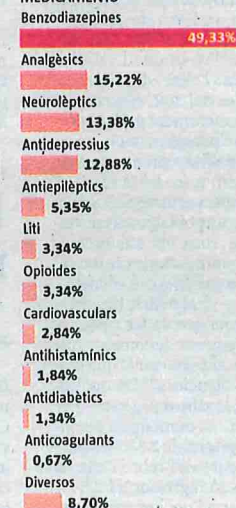
Les drogues i medicaments més freqüents en casos d'intoxicació

Dades de l'any 2024, en percentatge

DROGUES

MEDICAMENTS

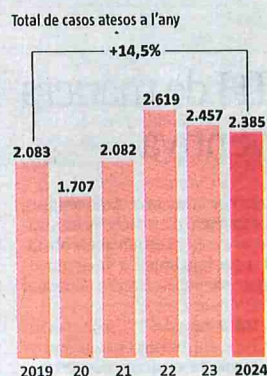

En auge des del 2021, les intoxicacions per analgèsics podrien haver tingut l'origen a les xarxes socials

un residual 0,66% a significar el 2,58%. "S'han multiplicat per quatre i res no ens fa pensar que hagin de disminuir, sinó que, ben al contrari, augmentaran", avisa Salgado.

En la mateixa línia, en dos anys s'han triplicat les intoxicacions per craci i representen gairebé el 10% de les intoxicacions per cocaïna. El 2024 se'n van tractar 17 casos al Clínic, tot i lluny de convertir-se en un problema de salut pública, però la tendència està sota vigilància. "Hem vist un cas d'he-

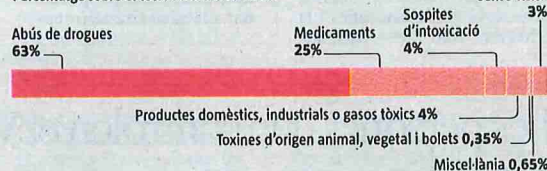
El nombre de casos ha augmentat més d'un 14% en cinc anys

FONT: Clínic Barcelona

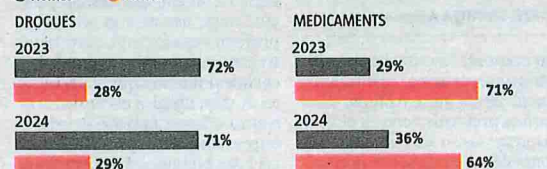
Tipus d'intoxicacions

Percentatge sobre el total de casos el 2024

Intoxicacions per sexe

● Homes ● Dones

LA VANGUARDIA

FONT: Clínic Barcelona

LA VANGUARDIA

Ve de la pàgina anterior

Més de la meitat corresponen a dones, majoritàriament turistes, protagonistes d'un viatge que les va dur fins al Clínic, ironitza Salgado.

Però el tema és seriós. Les botigues només poden vendre productes amb menys del 0,2% de THC, el component psicoactiu del cànnabis, però es dediquen a sintetitzar cannabioïdes, que no estan regulats, i es mouen en l'alegalitat. "Tan bon punt s'identifica, aquest cannabioïdes semisintètic s'il·legalitza, però som en el joc del gat i el ratolí: t'il·legalitzen una molècula i en poses una altra, i n'hi ha moltíssimes", afirma Marina Parra, del laboratori de bioquímica i genètica molecular del Clínic. El producte és diverses vegades més potent que el cànnabis i només calen una o dues gominoles per tenir una sobredosi. "Encara estem entreveient els efectes que pot tenir per a la salut cardiovascular", diu Salgado.

Respecte a les intoxicacions per medicaments, que són el 25% del total, l'informe apunta que la meitat són causades per benzodiazepines, un grup de substàncies receptades contra l'insomni i l'ansietat, de les quals Espanya n'és el principal consumidor a la UE. Tot i que estan subjectes a una supervisió mèdica important, "si algú s'intenta fer mal amb un fàrmac, el més probable és que tingui a mà benzodiazepines", apunta el doctor Salgado. Diazepam, Orfidal o Trankimazin són algunes de les marques comercials més freqüents.

Fins aquí, previsible. El que no és normal és que la segona posició sigui ocupada pels analgèsics de tota la vida, que representen el 15% de les intoxi-

El laboratori de toxicologia del Clínic no ha detectat fentanil, però no s'abaixa la guàrdia

cacions per fàrmacs, entorn d'un centenar de casos l'any passat. D'aquests, el 67% van ser per ingestió de paracetamol, i gairebé el 30%, per ibuprofèn. "No és que hagi estat d'un dia a l'altre -diu el toxicòleg-, des del 2021 n'estem veient un increment molt important en persones molt joves, amb finalitats autolesives. No en sabem gaire bé la causa ni com impacta tan negativament en un grup poblacional tan vulnerable com els adolescents [principalment noies de menys de 20 anys]". Segons el metge, un repte viral podria haver estat la gota que va fer vessar el got d'aquest fenomen, que aquests anys ha estat "una epidèmia silenciosa". En qualsevol cas, la xifra d'urgències per aquesta raó comença a disminuir. Del total de 2.385 casos, la major part van rebre l'alta, el 3,37% van ingressar, el 2,64% van anar a l'uci i es van registrar sis defuncions (0,25%).●